

TOWARZYSTWO URBANISTÓW POLSKICH ODDZIAŁ KRAKÓW
POLITECHNIKA KRAKOWSKA, WYDZIAŁ ARCHITEKTURY, KATEDRA A-5
31-155 Kraków, ul. Warszawska 24, tel.: 603-276-713, e-mail: krakow@tup.org.pl

Kraków, 4 lutego 2025 r.

krakow@tup.org.pl
b.bartkowicz@onet.eu

Do:

Rady Miasta Krakowa

oraz

Prezydenta Miasta Krakowa
Aleksandra Miszałskiego

Plac Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków

P E T Y C J A

w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Grzegórzki – Centrum”

Na podstawie Ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. art. 2 p. 1 oraz 2 pp. 1 działając zgodnie ze Statutem Towarzystwa Urbanistów Polskich, w szczególności jego par. 1 oraz 8 p. 2 pp. 5 i 6,

Towarzystwo Urbanistów Polskich Oddział Kraków występując w interesie publicznym

określonym w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia z dnia 27 marca 2003 r. art. 2 p. 4 (z późniejszymi zmianami)

zwraca się o:

- 1. Wprowadzenie strefy wysokości zabudowy „A” w całym obszarze 1UZ-UA-KO Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Grzegórzki – Centrum” to znaczy obniżenie wysokości zabudowy do 15 m na działkach bezpośrednio sąsiadujących z działkami przeznaczonymi obecnie pod budowę nowej siedziby Filharmonii Krakowskiej. Dotyczy to jedynej niezabudowanej działki nr 453/3 obr. 5 Śródmieście (przy ul. Kordylewskiego 3) na której dopuszczono w projekcie MPZP „Grzegórzki – Centrum” maksymalną wysokość zabudowy 32 m.**
- 2. Ponieważ równocześnie dla tej samej działki wydano pozwolenie na budowę 10-kondygnacyjnego budynku mieszkalnego z podziemnym garażem dwukondygnacyjnym (decyzja nr 1018/6740.1/2024 z dnia 4 listopada 2024, sygn. AU-01-2.6740.1.187.2024.BLE) Towarzystwo Urbanistów Polskich zwraca się o znalezienie możliwości odstąpienia od tej decyzji a także obniżenia dopuszczalnej wysokości zabudowy do wysokości sąsiednich budynków.**
- 3. Ponadto dla tej samej działki o przywrócenie nieprzekraczalnej linii zabudowy wzdłuż ul. Kordylewskiego pomiędzy istniejącymi budynkami nr 1 i nr 5 w obszarze 1UZ-UA-KO do przebiegu w wersji z pierwszego wyłożenia MPZP „Grzegórzki – Centrum”.**

UZASADNIENIE

Z końcem października 2024 roku urząd marszałkowski województwa małopolskiego podjął decyzję o budowie nowej siedziby Filharmonii Krakowskiej im. Karola Szymanowskiego na obszarze przy Rondzie Grzegórzeckim.

Od 80 lat obecna siedziba Filharmonii Krakowskiej jest de facto tymczasowa a o potrzebie budowy nowego budynku tej instytucji mówi się powszechnie od co najmniej pół wieku. **Jako Kraków i krakowianie stoimy obecnie w tej sprawie wobec przełomowych decyzji i rozwiązań, które nie tylko dotyczą rozwiązania problemów z ubiegłych dziesięcioleci, ale także wybiegają w przyszłość na dziesiątki, a może nawet setki lat** w bardzo znaczącej skali. Założenia architektoniczno-urbanistyczne takie jak opera w Sydney czy filharmonia w Szczecinie są nie tylko unikatowymi i prestiżowymi projektami architektonicznymi, ale mają przede wszystkim należytą dla ich pozycji ekspozycję w przestrzeni miasta.

Postanowienie o budowie nowej Filharmonii Krakowskiej w sąsiedztwie Ronda Grzegórzeckiego, pomiędzy Aleją Pokoju a Aleją Powstania Warszawskiego ma fundamentalne i strategiczne znaczenie dla realizacji idei rozwoju przestrzeni kultury w kierunku wschodnim Krakowa. Nowa Filharmonia zrealizowana pomiędzy istniejącą Operą Krakowską przy Rondzie Mogiłskim a teatrem muzycznym Variété przy ul. Grzegórzeckiej i dalej nowymi obiektami Akademii Muzycznej w Krakowie oraz w bezpośrednim sąsiedztwie dzielnicy Wesoła – która jest przeznaczona do korzystania przez mieszkańców jako otwarta przestrzeń miejska poświęcona kreatywności, sztuce, kulturze i edukacji – podniesie rangę tego miejsca, a także całego wymienionego obszaru przeznaczonego dla kultury i sztuki w skali dzielnicy i całego miasta, czyniąc je znaczącym punktem tożsamości Krakowa.

Teren przewidziany dla nowej Filharmonii Krakowskiej nie jest duży, ale otwarty i dobrze eksponowany od południa (Aleja Pokoju) i od zachodu (wylot ul. Grzegórzeckiej i Aleja Powstania Warszawskiego a dalej dzielnica Wesoła). **Sama architektura filharmonii, tak znaczącego obiektu w przestrzeni miasta, uzyska niewątpliwie nowoczesną prestiżową formę i może być zamknięciem widokowym ze wszystkich kierunków, znakiem i symbolem tego miejsca i nowym symbolem Krakowa.**

Istniejąca kameralna zabudowa w sąsiedztwie przyszłej filharmonii jest niewysoka (do 3 kondygnacji) i częściowo przesłonięta zielenią, co umożliwi stworzenie układu atrakcyjnych przestrzeni publicznych i wyeksponowanie przyszłej bryły gmachu nowej filharmonii.

Jednakże przedstawiona w procedowanym planie możliwość realizacji zabudowy do wysokości 35 m na bezpośrednio sąsiadującej działce może definitywnie zlikwidować potencjalne walory kompozycyjne i funkcjonalne tego miejsca, co jest obecnie w pełni realnym zagrożeniem. Dla tego terenu bowiem (działka nr 453/3 obr. 5 Śródmieście) inwestor – równolegle w czasie z pracą nad planem „Grzegórzki – Centrum”! – uzyskał decyzję WZ (15 grudnia 2022) a następnie 4 listopada 2024 pozwolenie na budowę ogromnej topornej bryły 10-kondygnacyjnego budynku mieszkalnego o wysokości ponad 30 m.

W związku z tym aż trudno sobie wyobrazić, że **nad nową Filharmonią Krakowską będzie górowała ponad trzydziestometrowa ściana bloku mieszkalnego, która całkowicie zdominuje nawet najatrakcyjniejszą architekturę tego prestiżowego gmachu użyteczności publicznej i zniweczy od razu na wstępie szansę stworzenia w Krakowie nowego wyjątkowego i jakże ważnego miejsca dla miasta i jego mieszkańców.** Takie zjawisko może zaistnieć w przypadku realizacji wymienionego wyżej splotu nietrafnych decyzji, jeśli uznane zostaną za nieodwracalne.

W sprawie, o której mowa, dotyczącej obniżenia dopuszczalnych maksymalnych wysokości zabudowy Rada Dzielnicy II Grzegórzki wносиła uwagi do planu (Uchwała nr IX/102/2024 z dnia 4 lipca 2024), które nie zostały uwzględnione. W uzasadnieniu odrzucenia powołano się na wydaną wcześniej (ale w trakcie sporządzania planu) decyzję WZ i pozwolenie na budowę, co jest odwróceniem zasady nadrzędnej roli interesu publicznego nad prywatnym w procesie planistycznym i przebudowie przestrzeni.

W tej sprawie pominięto zupełnie kontekst przestrzenny bezpośredniego sąsiedztwa działki z wielkoskalowym blokiem mieszkalnym w odniesieniu do nadrzędnej roli realizacji nowej siedziby filharmonii dla Krakowa. Konsekwencją utrzymania tego stanu będzie narastanie chaosu zamiast powszechnie deklarowanego ładu przestrzennego – a w tym szczególnym wypadku **już na samym początku zepsucie idei budowy prestiżowego w swojej istocie gmachu użyteczności publicznej – nowej Filharmonii Krakowskiej.**

Natomiast (odnośnie do punktu 3 petycji) planowane przesunięcie linii zabudowy pomiędzy budynkami nr 1 i nr 5 wzdłuż ul. Kordylewskiego spowoduje dwa niekorzystne następstwa.

- Po pierwsze zwiększy powierzchnię możliwą do zabudowania na niezabudowanej działce graniczącej od zachodu z przyszłą filharmonią, na której pomiędzy istniejącą kameralną zabudowę inwestor chce wcisnąć **ogromną bryłę bloku mieszkalnego górującą nad otoczeniem i która stanie się główną dominantą tej całej przestrzeni, widoczną ze wszystkich kierunków, zwłaszcza w widoku z Alei Pokoju i która przytłoczy również od tej strony przyszły gmach Filharmonii Krakowskiej.**
- Po drugie zawęży równocześnie przestrzeń przy ul. Kordylewskiego, która już obecnie jest przeciążona ruchem kołowym i pieszym, obsługując komunikacyjnie liczne nagromadzone tutaj instytucje publiczne i obiekty usługowe, w tym: filię Urzędu Miasta Krakowa z centrum obsługi mieszkańców, Agencję Rozwoju Regionalnego Województwa Małopolskiego, liczne agendy administracji Krakowa i województwa, sądy i prokuraturę, klasztor, przedszkola, dwie szkoły, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy a także kilka dużych budynków mieszkalnych.

Przywrócenie wcześniejszego przebiegu linii zabudowy poprawi warunki ruchu i parkowania na ul. Kordylewskiego i zwiększy bezpieczeństwo ruchu pieszego, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Przedstawione skutki przestrzenne opisanych cząstkowych decyzji wymagają całościowego ich zweryfikowania i logicznej korekty uwzględniającej dobro publiczne.

Towarzystwo Urbanistów Polskich działa w interesie publicznym (par. 1 Statutu) oraz obserwuje zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym, ostrzega i interweniuje w przypadku zagrożenia interesu publicznego w gospodarowaniu przestrzenią, a także wyraża opinie o projektach aktów prawnych i bierze udział w pracach legislacyjnych (par. 8 p. 2 pp. 5 i 6). Interes publiczny jest konstytucyjną klauzulą ogólną w prawodawstwie nadrzędną nad aktami prawnymi, w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ujęto go następująco (art. 2 p. 4): to uogólniony cel dążeń i działań, uwzględniających zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym.

Ze względu na doniosłość i wagę dla społeczeństwa opisanych w niniejszej petycji problemów Towarzystwo Urbanistów Polskich oczekuje od organów uchwałodawczych i wykonawczych podjęcia stosownych działań dla ochrony dobra i interesu publicznego.

W imieniu Zarządu Towarzystwa Urbanistów Polskich Oddział Kraków

Członek Zarządu

prof. dr hab. inż. arch. Barbara Bartkowicz

